

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi toimeentulotuesta annetun lain ja lastensuojelulain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä kesäkuuta 2013 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi toimeentulotuesta annetun lain ja lastensuojelulain muuttamisesta (HE 61/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- johtaja Kari Ilmonen, sosiaali- ja terveystoimi
- yksikönpäällikkö Salla Säkkinen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- suunnittelupäällikkö Hanna Toiviainen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
- johtava lakimies Sami Uotinen ja lakimies Minna Hirvonen, Suomen Kuntaliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi toimeentulotuesta annettua lakia ja lastensuojelulakia siten, että lakeihin lisättäisiin säännökset, joiden mukaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tulisi pyytää kunnilta tai kuntayhtymiltä kaksi kertaa kalenterivuodessa toimeentulotuesta annetun lain 14 a §:ssä sekä lastensuojelulain 26 §:n 2 momentissa ja 27 §:n 2 momentissa säädettyjen määräaikojen toteutumisen seurannan ja valvonnan kannalta välttämättömät tiedot. Ehdotetun sääntelyn mukaan tiedot eivät saisi sisältää yksittäistä henkilöä koskevia tunnistetietoja.

Vastaavasti kunnille ja kuntayhtymille asetettaisiin velvollisuus maksutta luovuttaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle sen pyytämät tiedot. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tulisi luovuttaa tiedot edelleen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sen valtakunnallista ohjaus- ja valvontatehtävää varten. Ehdotus ei anna toimeentulotuki- tai lastensuojeluasiakkaille uusia oikeuksia eikä muuta kuntien järjestämisvastuuta.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta katsoo, että valtakunnallisen systemaattisen tiedonkeruun järjestäminen niin toimeentulotuki- kuin lastensuojeluasioiden käsittelyaikojen seuraamiseksi on tarpeellista. Käsittelyaikoja koskevat määräajat on säädetty turvaamaan kaikkein haavoittuvimpien ryhmien asemaa, minkä vuoksi on perusteltua, että määräaikojen noudattamista myös valvotaan ja valvonnan tueksi kerätään tietoa. Ehdotettu lainmuutos parantaa sosiaalihuollon asiakkaan oikeusturvaa.

Valvonnan lisääminen esitetyllä tavalla tulee helpottamaan palvelujen saatavuutta. Määräaikojen seurannan ohella parempaa tietopohjaa tulee hyödyntää myös palvelujen sisällön kehittämisessä sekä parhaiden käytäntöjen levittämisessä.

Esityksen perustelujen mukaan tietojen kerääminen edellyttää, että luodaan tiedonkeruujärjestelmä, joka olisi käytössä siihen saakka, kunnes maahan saadaan yhtenäiset sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmät ja sähköinen asiakirja-arkisto meneillään olevan sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmähankkeen myötä. Valiokunta korostaa tietojärjestelmien kehittämistä niin, että tilastotiedon kerääminen on automaattista eikä se vie sosiaaliryöntekijöiden aikaa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 7 päivänä kesäkuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Rehula /kesk	Lasse Männistö /kok
vpj.	Anneli Kiljunen /sd	Hanna Mäntylä /ps
jäs.	Outi Alanko-Kahiluoto /vihr	Annika Saarikko /kesk
	Johanna Jurva /ps	Hanna Tainio /sd
	Laila Koskela /ps	Lenita Toivakka /kok
	Merja Kuusisto /sd	Anu Vehviläinen /kesk
	Sanna Lauslahti /kok	Erkki Virtanen /vas.
	Merja Mäkisalo-Ropponen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.